

Nr 961

Av herr **Wiklund** i Stockholm m. fl., i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 136, angående rundradions fortsatta verksamhet m. m.*

(Lika lydande med motion nr 787 i Första kammaren)

I radioutredningens förslag ingick även inrättande av ett programråd i anslutning till en ombildning av Sveriges Radio AB till en stiftelse. Båda dessa förslag avvisas i prop. nr 136 ang. rundradions fortsatta verksamhet m. m. Programrådet, som skulle bestå av 21 ledamöter, har allmänt förutsatts få betydelse för bl. a. folkrörelsernas möjligheter att komma till sin rätt i programverksamhetens presumtvt objektiva spegling av svenskt samhälls- och folkliv. Ett av motiven för att avvisa tanken på ett programråd är att folkrörelserna enligt propositionen skulle beredas ökat utrymme i radiostyrelsen, vilket skulle ske genom nyteckning av aktier i företaget. Folkrörelsernas representation göres därmed beroende av deras ekonomiska ställning och möjlighet att köpa aktier i bolaget. Detta måste i sin tur betyda att de folkrörelser som samlar ekonomiska intresseföreningar torde få större möjlighet att bli representerade i styrelsen och öva inflytande på bolagets verksamhet än de ideella och ekonomiskt svagare folkrörelserna, vilket inte kan anses tillfredsställande ur demokratisk synpunkt.

För att tillgodose bl. a. folkrörelseintresset i programverksamheten föreslog radioutredningen även inrättande av s. k. särskild rundradio. Dess bättre föranleder detta förslag inte nu någon åtgärd av regeringen, vilket främst beror på den ytterst otillfredsställande utformning radioutredningen gav idén med en särskild rundradio vid utredningens konkretisering av denna idé. Risken med ännu mindre utrymme än f. n. i de allmänna rundradioprogrammen för folkrörelserna i stort och de idéer och ideella värden dessa företräder är stor genom att dessa rörelser ständigt skulle kunna hänvisas till den särskilda rundradion, dvs. en programkanal, som lätt skulle kunna uppfattas som en kanal för sekunda program av mindre allmänintresse. Denna idé är alltså diskutabel ur folkrörelsernas synpunkt. Att denna åtminstone t. v. avvisats av regeringen och även denna sålunda tämligen tvivelaktiga möjlighet för folkrörelserna att bättre komma till tals i etermedierna inte kommer att stå till buds understryker kravet på åtgärder av riksdagen för väsentligt större hänsyn och utrymme än f. n. för folkrörelserna i de program som sändes genom radio och TV.

Vi vill något utveckla motiven för detta krav. Som radioutredningen påpekat har vårt land länge i hög grad präglats av folkrörelserna, kanske främst av de ideella folkrörelsernas insatser. Att en så betydande del av be-

folkningen engagerat sig i olika former av folkrörelsearbete bör på ett mera markant sätt än hittills återspeglas i etermediernas program. Dessa mediers tendens att nästan enbart ägna uppmärksamhet åt sensationella händelser av tillfällighetskaraktär bör härvid i objektivitetens namn motverkas. Organisationslivet som sådant bjuder en inte ringa del av befolkningen förströelse, ökade insikter i samhällets aktuella frågor, känsla för demokratiska strävanden och synsätt och dessutom personlig stimulans. Programstoff från folkrörelse-Sverige och de idéer som bär upp alla bakomliggande aktiviteter av ideell art bör i bearbetning av skickliga och initierade producenter kunna göras intresseväckande även för etermediernas större publik. Hela synen på folkrörelserna från samhällets sida är positiv, vilket bl. a. tar sig uttryck i betydande ekonomiskt stöd åt dessa från staten, landsingen och kommunerna. Men denna uppskattande syn kommer nu alltför sällan till uttryck i etermedierna, dvs. genom direkta reportage kring dessa rörelserns mångskiftande och värdefulla arbete. Andra inslag i samhällslivet röner i varje fall långt större uppmärksamhet i dessa medier.

Vi har för vår del med tanke på folkrörelsernas intresse av utrymme i etermediernas programverksamhet funnit naturligt att det av radioutredningen föreslagna programrådet inrättas och att folkrörelserna blir allsidigt representerade i detta. En annan möjlighet är att systemet med rådgivande programkommittéer utbygges och effektiviseras genom ökad anknytning till folkrörelserna och större hänsynstagande till sådana kommittéers råd rörande programmen. Som exempel kan nämnas behovet av dylika rådgivande kommittéer för barn- och ungdomsprogrammen, objektiv bevakning av nykterhetsfrågorna, narkotikaproblemen, idrottsrörelsens många dagsaktuella problem, de religiösa rörelsernas verksamhetsfrågor inom och utom landet etc. Det gäller här mera det ordinära arbetets många problem och mindre de dagsaktuella tillfälligheterna i samband med detta.

Med stöd av vad sålunda anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t uttalar sig för inrättande av ett programråd av den art och storlek radioutredningen föreslagit (med förutsatt god representation i detta råd av folkrörelserna) eller, därest detta förslag inte kan godkännas, utbyggnad och effektivisering av det nu befintliga systemet med rådgivande programkommittéer för vissa intresseområden och sektorer i samhällslivet med särskild inriktning på bevakning av folkrörelsernas verksamhet och tillgodoseende av även deras berättigade intresse att bättre än f. n. komma till tals i etermedierna.

Stockholm den 22 november 1966

Daniel Wiklund (fp)

i Stockholm

Olaus Nyberg (fp)

Yngve Hamrin (fp)

i Jönköping

Folke Nihlfors (fp)